

ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

Gip-2832/2655/19/DB

Warszawa, 28 czerwca 2019 r.

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2019 -07- 05

ZAL. .... NR .....

Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Pan Stanisław TROCIUK

Szanowny Panie Rzeczniku

W odpowiedzi na pismo l.dz. VII.564.38.2019.MM z 11 czerwca 2019 roku uprzejmie informuję, że Policja jest instytucją działającą w oparciu o przepisy prawa, w tym przede wszystkim wykonuje swe zadania na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (Dz. U. z 2019 r. poz. 161, z późn. zm.), zwanej dalej *ustawą*. Jako formacja służąca społeczeństwu i przeznaczona do ochrony i bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego, zgodnie z art. 7 *Konstytucji RP* (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483, z późn. zm.), czynności związane z realizacją nałożonych zadań może podejmować jedynie w granicach prawa.

W treści artykułu 1 *ustawy* ustawodawca określił podstawowe zadania Policji, do których zalicza się m.in.: wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców (art. 1 ust. 2 pkt 4). Tym samym, bezwzględnym obowiązkiem Policji jest reagowanie na wszelkie zachowania mogące naruszać wskazane wyżej wartości.

Niewątpliwie publiczne projekcje filmów mogą naruszać w pewnym sensie porządek czy spokój publiczny. Wiele zależy od okoliczności konkretnego zdarzenia: miejsca, w którym odbywa się taka projekcja, liczby osób zgromadzonych, ich zachowania, itp.

Podkreślić należy, iż każdorazowo, to policjanci będący na miejscu danego zdarzenia mogą dokonać jego pełnej i niezależnej oceny i zdecydować, czy konkretne zachowania mogą wyczerpywać znamiona określonego wykroczenia bądź przestępstwa, czy też w ogóle nie stanowią czynu prawnie zabronionego.

Kierując się powyższymi zasadami, dokonano również oceny konkretnych zdarzeń, np. projekcji ww. filmu, do której doszło w dniu 13 maja 2019 r. w Warszawie przy ul. Długiej 13/15

na elewacji budynku przyległego do Katedry Polowej Wojska Polskiego. Przyjęto wówczas kwalifikację prawną z art. 63a ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821, zwanej dalej k.w.), który stanowi, że kto umieszcza w miejscu publicznym do tego nieprzeznaczonym ogłoszenie, plakat, afisz, apel, ulotkę, napis lub rysunek albo wystawia je na widok publiczny w innym miejscu bez zgody zarządzającego tym miejscem, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

Należy w tym miejscu wskazać, że przedmiotem ochrony w art. 63 a Kodeksu wykroczeń jest porządek w miejscach publicznych, jak również porządek rozumiany jako prawo do dysponowania miejscem publicznym, przysługujące podmiotowi zarządzającemu danym miejscem (Kodeks wykroczeń – Komentarz, red. Paweł Daniluk 2019, wyd. 2 C.H. Beck).

Pragnę nadmienić, że administrator budynku, podczas przyjęcia zawiadomienia o wykroczeniu oraz przesłuchaniu go w charakterze świadka, potwierdził brak zgody na wyświetlenie filmu w dniu 13 maja 2019 roku na fasadzie budynku w ramach trwającego w tym czasie zgromadzenia publicznego, i tym samym dokonana projekcja na elewacji budynku przyległego do Katedry Polowej Wojska Polskiego była nieuprawniona.

Do znamion wskazanego wykroczenia należy „umieszczenie”. W literaturze przedmiotu wskazuje się, że „znamień” czasownikowe „umieszczenie” należy interpretować szeroko, tj. jako powieszenie, przyklejenie, podpięcie, namalowanie, wstawienie, narysowanie, ułożenie, zamieszczenie, itp.” (por. Bolesław Kurzęba, Komentarz do art. 63(a) Kodeksu wykroczeń, LEX). Trzeba zwrócić uwagę, że brzmienie art. 63a § 1 k.w. nie wskazuje na konieczność umieszczenia powołanych tam m.in. apeli, rysunków czy napisów w formie trwałej, przy użyciu określonej techniki (namalowania, wyrycia czy innej podobnej) co oznacza, że w pojęciu „umieszczenia” zawiera się także wyświetlanie napisów, rysunków (obrazów) na elewacji budynku w miejscu publicznym. „Trudno bowiem byłoby uzasadnić wyłączenie takiego sposobu nanoszenia napisów czy rysunków, skoro inne nietrwałe (niepowodujące żadnych zmian w strukturze ściany czy innego podłoża) i łatwe do odwrócenia sposoby, np. przy użyciu taśmy klejącej, są dopuszczalne”. (por. Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny, z dnia 7 marca 2018 r., Sygn. akt XI W 2043/1, publ. Portal Orzeczeń Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieście w Warszawie). Jednocześnie należy zauważyć, że dla realizacji znamion wskazanego wykroczenia nie ma znaczenia czy odbyła się projekcja całego filmu czy zostały wyświetlone tylko pojedyncze obrazy, okoliczność ta jest istotna dla ustalenia stopnia społecznej szkodliwości popełnionego czynu natomiast nie ma wpływu na ustalenie czy doszło do jego popełnienia.

Zauważyć wypada, że Policja prowadzi czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie, które w zależności od okoliczności zdarzenia oraz oceny całokształtu zgromadzonego w danej

sprawie materiału dowodowego, mogą zakończyć się zastosowaniem środków oddziaływania wychowawczego, o których mowa w art. 41 k.w., nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego (zgodnie z art. 97 *Ustawy Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia* (Dz. U. 2001 Nr 106 poz. 1148 z późn. zm.) funkcjonariusz uprawniony do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego może ją nałożyć jedynie, gdy schwytano sprawcę wykroczenia na gorącym uczynku lub bezpośrednio po popełnieniu wykroczenia, stwierdzi popełnienie wykroczenia, w szczególności za pomocą przyrządu kontrolno-pomiarowego (...) w tym także, w razie potrzeby, po przeprowadzeniu w niezbędnym zakresie czynności wyjaśniających, podjętych niezwłocznie po ujawnieniu wykroczenia), ewentualnie skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu, bądź też odstąpieniem od skierowania takiego wniosku.

Nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego uzależnione jest m.in. od zgody sprawcy wykroczenia na jego przyjęcie, zaś w przypadku skierowania wniosku o ukaranie do sądu, ostateczne rozstrzygnięcie, zarówno co do winy jak i odpowiedzialności karnej, należy do niezawisłego sądu.

Z pozwoleniem

nadinsp. Kamil BRACHA

